

ПРИМЉЕНО:			18. 01. 2018
Орг. јед.	Број	Примао	Ред. бр.
	09-82		

NASTAVNO-NAUČNOM VEĆU

Predmet: Izveštaj komisije o urađenoj doktorskoj disertaciji
Andrijane Odalović, kandidata za doktorat na temu: „Značaj nalaza seroloških markera Hepatitis B i C virusne infekcije kod različitih rizičnih grupa u srpskim sredinama Kosova i Metohije“

Na osnovu odluke Nastavno-naučnog veća Medicinskog fakulteta u Prištini sa sedištem u Kosovskoj Mitrovici ,pod brojem 05-2511 od 13.12.2017 godine, dekan fakulteta je doneo odluku o formiranju Komisije za ocenu urađene doktorske disertacije kandidata Mr sci dr Andrijane Odalović pod naslovom :

„Značaj nalaza seroloških markera Hepatitis B i C virusne infekcije kod različitih rizičnih grupa u srpskim sredinama Kosova i Metohije“

„ZNAČAJ NALAZA SEROLOŠKIH MARKERA HEPATITIS B I HEPATITIS C VIRUSNE INFEKCIJE KOD RAZLIČITIH RIZIČNIH GRUPA U SRPSKIM SREDINAMA KOSOVA I METOHIJE“ u sastavu:

1. Prof. dr Branislava Kocić, predsednik (Medicinski fakultet u Nišu)
2. Prof. dr Dušan Pavlica, član – mentor (Medicinski fakultet u Beogradu)
3. Prof. dr Nataša Katanić, član
4. Prof. dr Milan Parlić, član
5. Prof. dr Radoslav Katanić, član

Nakon pregledanog materijala dostavljenog od strane kandidata , Komisija podnosi sledeći izveštaj:

Izveštaj o rezultatima moguće prethodne eksploracione dijagnostike u cilju potvrde virusne infekcije, uključujući konkretnе закljučаке.

Uspoređeno istraživanje imalo je za cilj određivanje prisustva znatne mjerljivosti infekcije HBV + HCV virusom kod ispitanika koji pripadaju različitim rizičnim grupama.

IZVEŠTAJ O URAĐENOJ DOKTORSKOJ DISERTACIJI

I TEHNIČKI OPIS DOKTORSKE DISERTACIJE

Doktorska disertacija "ZNAČAJ NALAZA SEROLOŠKIH MARKERA HEPATITIS B I HEPATITIS C VIRUSNE INFKEKCIJE KOD RAZLIČITIH RIZIČNIH GRUPA U SRPSKIM SREDINAMA KOSOVA I METOHije", kandidata Mr sci dr Andrijane Odalović po sadržaju i formi rukopisa ispunjava sve kriterijume kvalitetno obrađene i dobro prezentovane naučne problematike. Disertacija ima 8 poglavlja: uvod, pregled literature, cilj rada, material i metode rada, rezultate rada, diskusiju, zaključke i popis citirane literature. Ukupno ima: 13 slika, 11 tabela, 17 grafikona i 1 histogram.

Primenjena je naučna metodologija koja odgovara postavljenom cilju. Zaključci su u skladu sa postavljenim ciljevima.

II PRIKAZ STRUKTURE DOKTORSKE DISERTACIJE

1. Pregled literature

U ovom poglavlju kandidat iznosi opis osnovnih pojmove i definicija u oblasti infekcija izazvanih hepatitis B i C virusom, i, ukazuje na njihovu kompleksnost, obzirom da one mogu preći u hronične i evoluirati do ciroze jetre i hepatocelularnog karcinoma. Istovremeno ukazuje na važnost serološkog testiranja jer na taj način omogućeno je praćenje broja obolelih kao i toka bolesti obolelog, a samim tim i primenu određene terapije. Ukazivanje na značaj skrininga na hepatitis B infekciju i hepatitis C infekciju ogleda se u otkrivanju eventualno novoobolelih i već inficiranih osoba.

2. Cilj rada

U ovom poglavlju kandidat je jasno i precizno postavio ciljeve istraživanja u okvirima naučne problematike navedene doktorske disertacije koji doprinose nauci i naučnoj medicini. Ciljevi su postavljeni tako da mogu da obezbede odgovore na ključna pitanja u vezi sa predmetom istraživanja i omoguće konkretne zaključke.

Sprovedeno istraživanje imalo je za cilj određivanje prisustva antitela nastalih usled infekcije HBV i HCV virusom kod ispitanika koji pripadaju različitim riziku grupama,

utvrđivanje grupa ispitanika sa različitim faktorima rizika u prenošenju HBV i HCV infekcija i, istovremeno, utvrditi najčešće faktore rizika u prenošenju HBV i HCV infekcija.

Utvrđivanje seroprevalence koinfekcija HBV i HCV kao i određivanje mera prevalencije u prenošenju HBV i HCV infekcija, su deo postavljenih ciljeva istraživanja.

3. Materijal i metode rada

U ovom delu kandidat detaljno opisuje metode izvedenog istraživanja koje je obavljeno u odeljenju za hemodijalizu i Infektološkog odeljenja Kliničko bolničkog centra u Kosovskoj Mitrovici, a serološko testiranje sprovedeno je u Zavodu za transfuziju krvi u Kosovskoj Mitrovici. Ispitivanje serumu ili plazme na prisustvo HBV vršeno je enzimskim imunoesejom četvrte generacije (ELISA test) gde se u jednom koraku određuje prisustvo površinskog antigena Hepatitis B(HbsAg). Test se može koristiti za skrining jedinica krvi, detektovanje HbsAg mutant i praćenje pacijenata inficiranih HBV.

Ispitivanje serumu ili plazme na prisustvo HCV vršeno je ELISA testom treće generacije koji se može koristiti i za skrining jedinica krvi i praćenje HCV inficiranih pacijenata. Test sadrži dve mikroploče, 12 stripova od 8 mikročašica obloženih Core peptidom, rekombinantnim NS3, NS4 i NS5 peptidima.

Za analizu primarnih podataka korišćene su deskriptivne statističke metode, metode za testiranje statističkih hipoteza i metode za ispitivanje zavisnosti. Od deskriptivnih statističkih metoda korišćene su mere centralne tendencije (aritmetička sredina, medijana), mere varjabiliteta (standardna devijacija) i relativni brojevi (pokazatelji strukture). Od metoda za testiranje statističkih hipoteza korišćeni su t-test i Mann Whitney test. Od metoda za analizu zavisnosti korišćena je regresivna analiza.

Statističke hipoteze su testirane na nivou statističke značajnosti (alfa nivo) od 0,05.

4. Rezultati rada

Rezultati rada su predstavljeni na metodski jasan način i prema principima naučno-istraživačkog rada. Dobijeni rezultati su sistematizovano prikazani sa prezentacijom elementarnih parametara, uz odgovarajući prikaz i komentar složenijih obeležja. Svi podaci su predstavljeni u dve grupe: prvu grupu su sačinjavali ispitanici koji su se javili na testiranje sa uputom, dok su drugu grupu ispitanika sačinjavali dobrovoljni davaoci krvi. Kandidat je obradila dosta podataka i izložila rezultate sistematično. Dobijeni rezultati su značajni kako u naučno-istraživačkom tako i u kliničkom smislu.

Statističke hipoteze su testirane na nivou statističke značajnosti (alfa nivo) od 0,05, što je potrebno i dovoljno u medicinskom naučno-istraživačkom radu za donošenje relevantnih zaključaka.

5. Diskusija

Diskusija je zasnovana na savremenim principima naučno-istraživačkog rada gde kandidat, polazeći od jasnih i značajnih rezultata dobijenih u istraživanju daje jasna tumačenja dobijenih rezultata. Za svaki svoj rezultat nalazi referentni rezultat iz indeksiranih izvora i upušta se u kritičku diskusiju. Utisak je da ovako koncipiran rad zahteva izuzetno veliko teorijsko znanje i kliničko iskustvo.

6. Zaključci

U ovom poglavlju definisani su jasni i precizni zaključci prikazani u deset stavki, koji su u potpunosti izvedeni iz dobijenih rezultata i odgovaraju postavljenim ciljevima istraživanja.

Kandidat dr Andrijana Odalović jednostavnim stilom, preciznim definisanjem, naučno potvrđeno, taksativno iznosi zaključke svoga rada. Na osnovu iznetih zaključaka daje preporuke da se započne sprovođenje redovne skrining kontrole i preventivnih mera na HBV i HCV infekciju, za koje se pokazalo das u najvalidniji u našim uslovima i za populaciju naših bolesnika.

7. Popis literature

U poslednjem delu disertacije navedeno je 184 referenci koje su izložene prema redosledu navođenja u tekstu. Pregledom literature se vidi da su obuhvaćena najsavremenija istraživanja iz oblasti koja je u ovom radu proučavana.

III OCENA NAUČNOG DOPRINOSA DOKTORSKE DISERTACIJE

Doktorska disertacija kandidata mr sci dr Andrijane Odalović predstavlja originalan i samostalan naučno-istraživački rad sa značajnim naučnim doprinosom u istraživanjima koja se odnose ušto ranijem otkrivanju pacijenata inficiranih virusima hepatitis B i C. Detaljno je opisan značaj primene serološkog testiranja ELISA testom, koji omogućava semikvantitativnu ili kvantitativnu in vitro detekciju antitela IgM i IgG klase na HBV i HCV u serumu ili plazmi.

Ispitivanje seruma ili plazme na prisustvo HBV vršeno enzimskim imunoesejom četvrte generacije, u jednom koraku se određuje prisustvo površinskog antiga Hepatitis B(HbsAg).

ELISA test treće generacije je korišćen za skrining jedinica krvi i praćenje HCV inficiranih pacijenata.

Upoređivanjem postavljenih ciljeva koje je kandidat prijavio pri podnošenju projekta na početku izrade doktorske disertacije, možemo zaključiti da su potpuno ispunjeni svi postavljeni zadaci po obimu i kvalitetu u odnosu na prijavljenu temu.

Urađena doktorska disertacija je rezultat originalnog naučnog rada kandidata u ovoj oblasti. Opravdanost ovog zaključka nalazi utemeljenje u naučnoj obradi prikupljenih podataka sa značajnim rezultatima.

Doktorska disertacija kandidata mr sci dr Andrijane Odalović ispunjava sve kriterijume naučno vrednog, praktično primenjivog i veoma kvalitetnog rada.

IV ZAKLJUČAK

Doktorska disertacija "ZNAČAJ NALAZA SEROLOŠKIH MARKERA HEPATITIS B I HEPATITIS C VIRUSNE INFEKCIJE KOD RAZLIČITIH RIZIČNIH GRUPA U SRPSKIM SREDINAMA KOSOVA I METOHIIJE" kandidata mr sci dr Andrijane Odalović je urađena po svim principima naučno-istraživačkog rada sa značajnim doprinosom medicinskoj nauci i struci. Ciljevi istraživanja su jasno i precizno definisani, korišćena je savremena literature, a dobijeni rezultati su jasno prikazani. Zaključci su jasni i predstavljaju odgovor na postavljene ciljeve istraživanja.

Imajući u vidu sve iznete činjenice, Komisija u navedenom sastavu predlaže Nastavno-naučnom veću Medicinskog fakulteta u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, da usvoji pozitivnu ocenu ove doktorske disertacije i prosledi u dalji postupak za javnu odbranu.

KOMISIJA ZA OCENU URAĐENE DOKTORSKE DISERTACIJE

1. Prof. dr Branislava Kocić, predsednik

Branislava Kocić
ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈАДА „УЧЕЊА
БИОЛОГИЈЕ МИКРОБИЛ“

2. Prof. dr Dušan Pavlica, član-mentor

D. Pavlica

3. Prof. dr Nataša Katanić, član

Nataša Katanić

4. Prof. dr Milan Parlić, član

Milan Parlić

5. Prof. dr Radoslav Katanić, član

Radoslav Katanić